

інвестиційних проектів помітно знижує ризик невизначеності. Зокрема, в процесі проведення інвестиційного аналізу вирішуються такі завдання:

- підвищення науково-економічної обґрунтованості інвестиційних планів підприємства;
- об'єктивна й всебічна оцінка інвестиційних планів підприємства й показників їхнього виконання;
- оцінка динаміки й структури реальних і фінансових інвестицій підприємства;
- визначення економічної ефективності інвестиційних проектів і вкладень у цінні папери;
- оцінка інвестиційного ризику реальних і фінансових інвестицій підприємства;
- виявлення й вимірювання внутрішніх інвестиційних резервів підприємства;
- обґрунтування привабливості господарюючого суб'єкта для потенційних інвесторів [1].

Аналітично-дослідницький процес має

бути націлений не тільки на оцінку й декларування сучасного стану та ефективності здійснення інвестиційної діяльності як результату раніше прийнятих рішень, а бути перспективним, стратегічно орієнтованим, спрямованим на розробку рекомендацій і пошук оптимальних рішень щодо покращення можливостей використання ресурсного забезпечення інвестиційної діяльності в умовах нестабільної економічної ситуації.

Таким чином, виходячи з вищенаведеного відзначимо, що під обліково-аналітичним забезпеченням управління інвестиційною діяльністю підприємства необхідно розглядати процес поєднання інформаційних потоків, що генеруються системами обліку та аналізу з метою формування достовірних даних для прийняття управлінських рішень, спрямованих на ефективне використання інвестиційного потенціалу підприємства та зниження ризику невизначеності при реалізації інвестиційних проектів.

Список використаних джерел:

1. Гайдай Г.Г. Механізм формування інвестиційної стратегії АТП в умовах ринкової економіки [Електронний ресурс] / Г.Г. Гайдай. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua>.
2. Ілляшенко К.В. Інвестиційна діяльність підприємств: обліково-аналітичний аспект / К.В. Ілляшенко // Молодий вчений. – 2017. - № 1.1 (41.1). – С. 41-44.
3. Кужельний М.В. Теорія бухгалтерського обліку: [підручник] / М.В. Кужельний, В.Г. Лінник. – К.: КНЕУ, 2001. – 534 с.
4. Мельничук І.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління інноваційною стратегією підприємства / І.В. Мельничук // Економіка і суспільство. – 2017. – Вип. 11. – С. 528-534.
5. Національне (положення) стандарт бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
6. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

УДК 657.4

БРАК ТА ЙОГО КЛАСИФІКАЦІЯ ДЛЯ ПОТРЕБ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Пилявець І.М. – викладач; Мельник Т.А. – викладач

Брацлавський агроекономічний коледж Вінницького національного аграрного університету

В процесі виробництва продукції на підприємствах часто зустрічаються з таким питанням як брак, оскільки брак виявляється на різних стадіях господарювання. Брак виробництва є одним із важливих елементів втрат виробництва. Тому, для чіткого розуміння облікового розуміння та правильності відображення в обліку браку, розглянемо, що являє собою дане поняття та які особливості його класифікації.

Вагомий внесок у визначення економічної категорії браку та ведення його обліку зробили такі вчені, як Коблянська О.І., Бутинець Ф.Ф., Швець В.Г., Лень В.С., Гливенко В.В., Кучерак Д.Д. та інші.

Як відомо брак - це економічне поняття,

яке відображає обсяг матеріальних витрат у вигляді відсутності потрібного кінцевого результату виробництва, які неможливо компенсувати в процесі реалізації без здійснення додаткових витрат, які виникають в результаті порушення технології виробництва. Брак у виробництві - це продукти, вироби, напівфабрикати, деталі, які не відповідають за своєю якістю встановленим стандартам або технічним умовам і не можуть бути використані за прямим призначенням або можуть бути використані лише після їх перероблення або виправлення. При цьому не є браком товари, виготовлені за особливими підвищеними технічними вимогами, коли вони не відповідають

цим вимогам на аналогічні продукти або вироби для загального вжитку [1, с. 584].

Під браком П.С. Безруких розуміє характеристики порушень, які призводять до неможливості використання деталей, вузлів чи виробів (відхилення від розмірів і допусків, хвилястість поверхонь й ін.), а причини характеризують як допущені порушення технологічної та виробничої дисципліни (несправності обладнання та інструменту, порушення технологічної документації, недостатня кваліфікація виконавців, дефекти в сировині, матеріалах і напівфабрикатах) [2, с. 222].

Розглянемо існуючі наукові підходи до класифікації браку у виробництві. Так, дослідивши фахову літературу, встановлено, що брак поділяють за трьома основними ознаками:

- за місцем виявлення: зовнішній та внутрішній
- за причиною: випадковий та неминучий
- за характером дефектів: виправлений та остаточний

Такі вчені як О.А. Мірошніченко та К.О. Осіння [3] розрізняють брак внутрішній та зовнішній. Внутрішній брак - це брак, що виявлений виробником у процесі виробництва, зовнішній - виявлений споживачем та пред'явлений для відшкодування збитків. Проте зазначають, що зовнішній брак є більш негативний із-за необхідності здійснення додаткових витрат з перевезення несправної продукції або на відрядження бригади ремонтників, а також із-за морального збитку підприємству у вигляді антиреклами продукції.

Даний підхід не можна вважати правильним, оскільки не можна стверджувати, що зовнішній брак є більш негативним. Встановлення розміру зменшення економічних вигод від використання продукції з дефектами, які були виявлені ззовні чи всередині підприємства залежить від особливостей технологічного процесу виробника та умов приймання продукції відповідно до договорів у споживача.

Досить поширеною є класифікація браку залежно від характеру дефектів, зокрема розрізняють виправний та невиправний. Проте досить часто виправний брак називають частковим, а невиправний - остаточним.

На думку В.М. Пархоменка, виправний

брак вимагає додаткових витрат для доведення продукції до заданої якості. Невиправний брак і витрати на нього - це втрати для підприємства. В обох випадках підприємство частково покриває витрати на брак через утримання з винуватців браку (робітників, постачальників), через вартість оприбуткованих відходів від забракованої продукції [4, с. 201-202].

Не менш важливою є класифікація браку залежно від причин виникнення. Так, під причинами браку Ю.А. Єгупов розуміє недоліки або помилки, що виникли в ході виробничого процесу (наприклад, неправильне налагодження устаткування, порушення технологічного процесу, поганий контроль отриманих зі сторони напівфабрикатів та ін.). Тобто підприємство повинно скласти перелік можливих причин виникнення браку (він може виникнути через неякісні матеріали, недосконалу технологію, перебої в енерго та водопостачанні, низьку кваліфікацію або халатність працівників, з інших причин), включаючи технологічні втрати, винуватців браку (працівники, постачальники тощо) [5, с. 382].

В.С. Лень та В.В. Гливенко трактує поняття технологічно неминучого браку. Причина виникнення даного виду браку, пов'язана з недосконалістю технологічного процесу. У кожному виробництві існує певний відсоток виробів, які через недоліки технології виявляються бракованими. Зменшити втрати від цього виду браку можна лише за рахунок вдосконалення технологічного процесу [6, с. 209].

Вищевказані класифікації браку у виробництві не є повними, оскільки для цілей бухгалтерського обліку необхідна більш ширша та деталізована класифікація, яка допоможе суб'єкту господарювання забезпечити взаємозв'язок між різними категоріями браку, оцінити їх поведінку, систематизувати дефекти, які зустрічаються при виробництві продукції, а також забезпечити аналітичною інформацією, в розрізі кожного виду браку, менеджерів для прийняття оперативних рішень.

Отже брак є досить важливою категорією у виробництві, що впливає на ефективність діяльності підприємства, а отже, має бути висвітлений у бухгалтерському обліку та фінансовій і статистичній звітності для прийняття ефективних рішень.

Список використаних джерел:

1. Маланчак В.Є. Вирішення судово-економічної експертизою питань, пов'язаних з документуванням у бухгалтерському обліку виробничого браку / В.Є. Маланчак, П.В. Тимкович / Судово-економічна експертиза – 2010. – Випуск 10. – 583-588 с.
2. Безруких П.С. Бухгалтерский учет: [учеб.] / П.С. Безруких, А.Н. Кашаев А.Н., Д.А. Рогулин. – [2-е изд., перераб. и доп.] – М.: «Финансы и статистика», 1982. – 456 с.
3. Мірошніченко О.А. Облік браку у виробництві [Електронний ресурс] / О.А. Мірошніченко, К.О. Осіння //

Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vrabia/2011_6-7/18.pdf.

4. Пархоменко В.М. Бухгалтерський облік, внутрішній контроль і економічний аналіз витрат на поліпшення якості продукції: проблеми теорії та методології. / монографія / В.М. Пархоменко. – Житомир: ЖДГУ, 2010. – 560 с.

5. Єгупов Ю.А. Організація виробництва на промисловому підприємстві: [навч. посіб.] / Ю.А. Єгупов. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.

6. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: [навч. посібн.] / В.С. Лень, В.В. Гливенко – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 576 с

УДК 330.341.1

ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ХЛІБОПЕКАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Гриник О.І. – викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Розвиток організації шляхом інновацій надає системне представлення про інноваційний процес, його зв'язок із комерційною діяльністю, створює більш комплексне бачення інноваційних продуктів, формує повний розвиток і використання ресурсів організації. В рамках інноваційного розвитку, що покликаний створити та реалізувати ланцюжок цінностей для кінцевого споживача, участь в інноваційному процесі приймають всі ланки. Такий ланцюжок представлений потоком потреб (споживачів), постачання (постачальників) та потоком конкурентів, що функціонують на ринку. Таким чином, інноваційну активність формують не тільки самі організації, що здійснюють інноваційну діяльність, але й її споживачі, постачальники і конкуренти. Як відомо, інноваційний процес - це процес, який охоплює весь цикл перетворення наукового знання, наукових ідей, відкриттів і винаходів на інновацію.

Вивчення, аналіз і систематизація наукових публікацій показують, що дослідженням особливостей протікання інноваційних процесів на підприємстві займалися зарубіжні та вітчизняні фахівці: Б. Андрушків, Л. Антонюк, М. Йохна, В. Кабаліна, С. Кларк, О. Кузьмін, С. Князь, Л. Мельник, А. Поручник, Р. Ротвелл, П. Розенберг, В. Савчук, Б. Санто, В. Стадник, П. Харів та інші. Проте деякі аспекти залишаються не дослідженими, а дані публікації створюють умови для генерації нових рішень за визначеною проблематикою.

Хлібопекарська промисловість сучасної України є спадкоємицею радянської системи хлібопродуктів і внаслідок чого наділена деякими особливостями, що прямо впливають на розвиток інноваційної діяльності на підприємствах галузі. Територіальне розміщення хлібопекарських підприємств зосереджено головним чином у великих містах

та обласних центрах і базується на крупних і середніх підприємствах - хлібозаводах і комбінатах.

Ознакою сучасного ринку хлібопродуктів є концентрація хлібовиробництва в руках потужних бізнес-груп і пов'язані із цим захоплення підприємств. Значно поширилося закриття «безперспективних» хлібозаводів, відповідно, зі звільненням робітників. Як правило, це малопотужні й малорентабельні підприємства в приміських зонах, проте закривають навіть цілком рентабельні виробництва в центрі мегаполісів (в останніх випадках їх нерідко ліквідують для вивільнення земельної ділянки) [1].

Поняття інновації зводиться до техніко-технологічного нововведення, що не досить точно виражає сутність останнього. Нововведення - це оформлений результат фундаментальних чи прикладних досліджень, розробок або робіт експериментального характеру у будь-якій сфері діяльності, спрямованих на підвищення її ефективності.

Таким чином, інновація - це сполучення нововведення та досягнутої ефективності (економічної, соціальної, технічної чи екологічної).

Слід зазначити, що на хлібопекарських підприємствах найчастіше використовується поділ інновацій на процесні та продуктові.

Процесні інновації - це інновації, для впровадження яких застосовують новітні технологічні процеси з метою виробництва як нових, так і традиційних товарів. До них відносять: нові ошадні технології у виробництві продукції; розробку та використання технологічних процесів, що дозволяють зменшити тривалість виробничого процесу при дотриманні відповідної якості продукції та нових ліній для пакування; внесення змін до способів транспортування та тари тощо [2].